

Kopsavilkums par SIA “Vidusdaugavas SPAAO” iesniegto nešķirotu sadzīves atkritumu apstrādes tarifu projektu

Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija (turpmāk – Regulators) 2024.gada 11.novembrī saņēma SIA “Vidusdaugavas SPAAO” (turpmāk – VSPA AO vai komersants) 2024.gada 11.novembra iesniegumu Nr.1-6/58/1-6 ar tam pievienotu **nešķirotu sadzīves atkritumu apstrādes pakalpojuma tarifu** projektu (turpmāk – tarifu projekts):

	Regulatora noteiktais tarifs, EUR/t	Tarifu projekts, EUR/t	<i>Tarifu projekta izmaiņas, salīdzinot ar Regulatora noteikto tarifu, %</i>
1.Regulējamā pakalpojuma komponente	42,12	83,64	99
2. DRN* par apglabāto sadzīves atkritumu daudzumu			
pie DRN likmes 110 EUR/t saskaņā ar Dabas resursu nodokļa likumu	60,50	60,50	-
pie DRN likmes 120 EUR/t saskaņā ar Dabas resursu nodokļa likumu	66,00	66,00	-
pie DRN likmes 130 EUR/t saskaņā ar Dabas resursu nodokļa likumu	71,50	71,50	-
1.+2. Sadzīves atkritumu apglabāšanas pakalpojuma tarifs ar DRN			
pie DRN likmes 110 EUR/t saskaņā ar Dabas resursu nodokļa likumu	102,62	144,14	40
pie DRN likmes 120 EUR/t saskaņā ar Dabas resursu nodokļa likumu	108,12	149,64	38
pie DRN likmes 130 EUR/t saskaņā ar Dabas resursu nodokļa likumu	113,62	155,14	37

*DRN - Dabas resursu nodoklis par atkritumu apglabāšanu

VSPA AO, kam atbilstoši reģionālajā plānošanas dokumentā “Latgales reģionālais atkritumu apsaimniekošanas plāns 2024.-2030.gadam”¹ noteiktajam uzticētas atkritumu apsaimniekošanas reģionālā centra (turpmāk – AARC) funkcijas², nodrošina regulētā pakalpojuma sniegšanu poligonā “Dziļā vāda” un uz tā infrastruktūru attiecināmos objektos – Aizkraukles un Madonas atkritumu pārkraušanas-šķirošanas stacijās (turpmāk – PŠS).

Saskaņā ar komersanta sniegtajiem datiem poligona “Dziļā vāda” infrastruktūras objektos tālākai apstrādei gadā tiek ievests ~37 tūkst. tonnu atkritumu, tostarp 68% jeb 25 tūkst. tonnu nešķirotu sadzīves atkritumu (turpmāk – NSA) no Latgales atkritumu apsaimniekošanas reģiona^[3] Aizkraukles, Jēkabpils un Varakļānu novada pašvaldībām, kā arī lielākās Madonas novada administratīvo teritoriju daļas (Ērgļu, Jumurdas, Sausnējas, Aronas, Barkavas, Bērzaunes, Dzelzavas, Kalsnavas, Lazdonas, Liezēres, Ļaudonas, Mārcienas, Madonas, Mētrienas Ošupes, Praulienas, Sarkanu un Vestienas pagastiem), kas līdz 2023.gada 15.jūnijam bija apvienotas atsevišķā Vidusdaugavas AAR^[4].

VSPA AO nodrošina tālākai apstrādei pieņemto NSA apsaimniekošanu, t.sk. sagatavošanu apglabāšanai; tās rezultātā atšķirotu BNA tālāku pārstrādi kompostēšanas laukumā; atšķirotu tālākai pārstrādei derīgo materiālu, kā arī no atkritumiem iegūta kurināmā izejmateriāla nodošanu tālākai pārstrādei un reģenerācijai; tālākai pārstrādei nederīgo atkritumu apglabāšanu poligona krātuvēs.

Komersants nodarbojas arī ar lielgabarīta un būvniecības atkritumu apsaimniekošanu, kā arī dalīti vākto atkritumu apsaimniekošanu un šķirošanu gan poligonā un Aizkraukles un Madonas

¹ Apstiprināts 2024.gada 31.jūlijā.

² [Atkritumu apsaimniekošanas valsts plānā 2021.-2028. gadam](#) un [Atkritumu apsaimniekošanas likumā](#) (turpmāk – AAL) noteikts, ka uz sadzīves atkritumu poligonu bāzes jāizveido atkritumu apsaimniekošanas reģionālie centri, kam atbilstoši reģionālajiem atkritumu apsaimniekošanas plāniem jāveic atkritumu apsaimniekošanas reģiona (turpmāk – AAR) pašvaldību deleģētos pārvaldes uzdevumus, īstenojot atkritumu apsaimniekošanas valsts plānā un reģionālajā plānā noteiktos atkritumu apsaimniekošanas mērķus.

^[3] Saskaņā ar spēkā esošajos Ministru kabineta 2023.gada 13.jūnija [noteikumos Nr.301 „Noteikumi par atkritumu apsaimniekošanas reģioniem”](#) norādīto administratīvo teritoriju dalījumu.

^[4] Saskaņā ar Ministru kabineta 2013.gada 28.jūnija [noteikumos Nr.337 „Noteikumi par atkritumu apsaimniekošanas reģioniem”](#) norādīto administratīvo teritoriju dalījumu. Pāreja no desmit AAR uz pašreizējiem pieciem AAR tika veikta, lai realizētu Atkritumu apsaimniekošanas valsts plānā 2021.-2028.gadam noteiktos mērķus, kur viens no galvenajiem nosacījumiem – 2035.gadā atkritumu poligonos apglabāt ne vairāk kā 10% no kopējā radītā sadzīves atkritumu daudzuma.

PŠS, gan Jēkabpils šķirošanas stacijā un Madonas novada kompostēšanas laukumā “Lindes”⁵. VSPAAO veic arī sadzīves atkritumu apsaimniekošanas operatora funkcijas, nodrošinot atkritumu savākšanu no iedzīvotājiem un to nogādi uz atkritumu poligonu vai tā infrastruktūras objektiem.

Pašlaik komersants apstrādei pieņemtajiem NSA piemēro⁶ Regulatora 2019.gada 12.septembrī apstiprināto [sadzīves atkritumu apglabāšanas pakalpojuma tarifu](#) un [2023.gada 11.decembrī noteiktu tarifa piemērošanas kārtību](#)⁷, piemērojot tarifu ar DRN (bez PVN) – **102,62 EUR/t** (pie DRN likmes 110 EUR/t).

Pašreiz piemērotais tarifs vairs nesedz izmaksas vienas tālākai pārstrādei pieņemtās NSA tonnas apsaimniekošanai, kas saistīts gan ar apstrādei pieņemto NSA daudzuma samazinājumu, gan saimnieciskās darbības izmaksu pieaugumu par 99%, salīdzinot ar 2019.gadā apstiprinātajā tarifā plānotajām izmaksām. Kopumā prognozēts tarifa pieaugums par 40% pie DRN likmes 110 EUR/t, kas spēkā 2024.gadā.

VSPAAO reģistrēta 2005.gada 7.jūlijā un tās kapitāldaļu turētājas ir 4 Latgales AAR pašvaldības⁸. Saskaņā ar gada pārskata datiem un VSPAAO sniegto informāciju 2023.gadā komersanta kopējais neto apgrozījums bija 3,15 milj. EUR, tai skaitā ieņēmumi no regulētā pakalpojuma sniegšanas – 1,9 milj. EUR jeb 61% no kopējiem pamatdarbības ieņēmumiem. Komersants 2023.pārskata gadu noslēdza ar 148 tūkst. EUR zaudējumiem.

Tarifu projekts aprēķināts, ņemot vērā spēkā esošos līgumus, resursu, preču un pakalpojumu cenas, kā arī 2024.gada faktiskās un 2025.gadā prognozētās atkritumu plūsmas, izmaksas un apsaimniekoto atkritumu apjomus.

Detalizēts tarifu projekta aprēķins redzams **1.tabulā**, bet tarifu projekta aprēķinu veidojošo komponentu salīdzinājums ar pašreiz piemēroto VSPAAO tarifu un citiem regulētā pakalpojuma sniedzējiem valstī ir apkopots Regulatora tīmekļvietnē ievietotajā [infografikā](#).

1.tabula

VSPAAO tarifu projekta (TP) aprēķins*, salīdzinot ar pašlaik piemēroto Regulatora noteikto tarifu, EUR

Nr.	Posteņi	Apz.	Regulatora noteiktais tarifs	TP aprēķins*	TP aprēķins salīdzinot Regulatora noteikto tarifu
			EUR	EUR	%
1.	Pamatlīdzekļu nolietojums un nemateriālo ieguldījumu vērtības norakstījums	I_{not}	113 838	153 281	35
2.	Personāla izmaksas	I_{pers}	201 280	420 759	109
3.	Pārējās saimnieciskās darbības izmaksas	I_{saimn}	402 638	791 006	96
3.1.	Ekspluatācijas, remontu un uzturēšanas izmaksas transportlīdzekļiem, iekārtām, mehānismiem un būvēm, kā arī izmaksas materiāliem regulējamā pakalpojuma nodrošināšanai (t.sk. noma) pa šādiem procesiem:		359 841	693 457	93
3.1.1.	Izmaksas sadzīves atkritumu sagatavošanai apglabāšanai		134 727	498 004	270
3.1.1.1	<i>atkritumu mehāniskās apstrādes izmaksas</i>		88 314	84 231	-5
3.1.1.2	<i>atkritumu bioloģiskās apstrādes (kompostēšana, transformēšana biogāzē, nodošana pārstrādei u.c.) izmaksas</i>		4 002	7 459	86
3.1.1.3	<i>atkritumu sagatavošanas tālākai reģenerācijai pēc mehāniskās pārstrādes (sagatavošana pārstrādei, nodošana pārstrādei u.c.) izmaksas</i>		42 410	406 314	858

⁵ Jēkabpils šķirošanas stacija un Madonas novada kompostēšanas laukums “Lindes” nav poligona infrastruktūras objekti, jo tajos netiek pieņemti nešķiroti sadzīves atkritumi.

⁶ Atbilstoši AAL pārejas noteikumu 58.punktam Regulatora apstiprināto sadzīves atkritumu apglabāšanas pakalpojuma tarifu piemēro līdz spēkā stāsies Regulatora apstiprināts NSA apstrādes tarifs.

⁷ Piemērošanas kārtība atbilstoši Dabas resursu nodokļa likumā noteiktajām DRN likmēm, kas tika paaugstinātas no 2024.gada 1.janvāra.

⁸ Jēkabpils novada pašvaldība (42,32%), Aizkraukles novada pašvaldība (30,67%), Varakļānu novada pašvaldība (0,89%) un Madonas novada pašvaldība (26,12%).

Nr.	Posteņi	Apz.	Regulatora noteiktais tarifs	TP aprēķins*	TP aprēķins salīdzinot Regulatora noteikto tarifu
			EUR	EUR	%
3.1.2.	<i>izmaksas sadzīves atkritumu pieņemšanai pārkraušanas stacijās un nogādāšanai uz citiem AARC* infrastruktūras objektiem</i>		94 401	87 082	-8
3.1.3.	<i>Izmaksas sadzīves atkritumu apglabāšanas nodrošināšanai:</i>		130 213	107 797	-17
3.1.3.1	<i>inerto atkritumu transportēšanas uz apglabāšanas krātuvi, izlīdzināšanas, blietēšanas, starpslāņu klājuma un nogāžu veidošanas, krātuves ceļu izbūves, to uzturēšanas u.c. izmaksas, kas nav iekļautas citu tehnoloģisko procesu sastāvā</i>		46 070	42 174	-8
3.1.3.2	<i>poligona gāzes savākšanas un utilizācijas izmaksas</i>		0	0	-
3.1.3.3	<i>infiltrāta un citu notekūdeņu apsaimniekošanas izmaksas</i>		84 144	65 623	-22
3.1.4.	<i>izmaksas pārējo AARC* infrastruktūras objektu uzturēšanai, kas nav iekļautas citos izmaksu posteņos</i>		499	573	15
3.2.	Izmaksas vides stāvokļa kontrolei un aizsardzībai poligona darbības laikā		4 636	5 614	21
3.3.	Sadzīves atkritumos konstatēto bīstamo atkritumu apsaimniekošanas un nodošanas izmaksas		325	600	85
3.4.	Izmaksas sabiedrības izglītības pasākumu finansēšanai attiecīgajā atkritumu apsaimniekošanas reģionā		2 095	17 914	755
3.5.	Pētniecības un attīstības darbības izmaksas		0	0	-
3.6.	Poligona slēgšanas un rekultivācijas izmaksas un izmaksas, kas saistītas ar slēgtā poligona monitoringu un uzturēšanu		6 283	13 915	121
3.7.	Administrācijas izmaksas, kas nav iekļautas citos izmaksu posteņos		6 604	23 178	251
3.8.	Nodevu maksājumi		1 427	1 872	31
3.9.	Pārējās izmaksas		21 427	34 457	61
4.	Ekspluatācijas izmaksas, EUR (2.+3.)	I_{ekspl}	603 918	1 211 765	101
5.	Nodokļu maksājumi	I_{nod}	465	888	91
6.	Kredīta procentu maksājumi un pamatsummas atmaksas, t.sk. izmaksas, kas saistītas ar komersanta finansiālo vai citu līdzvērtīgu nodrošinājumu	I_k	31 036	49 432	59
7.	Ieņēmumi saskaņā ar metodikas 10. un 11.punktu	I_{en}	1 254	8 300	562
8.	Izmaksas kopā, EUR (1.+4.+5.+6.) -7.		748 003	1 407 066	88
9.	Rentabilitāte (7%)	I_r	52 360	98 495	88
10.	Pilnās izmaksas (ar rentabilitāti), EUR (8.+9.)	I_p	800 363	1 505 561	88
11.	Izmaksas uzkrājumam DRN segšanai, EUR	I_{DRN}	0	0	-
12.	Atkritumu daudzums, kuru plānots pieņemt apstrādei vai apglabāšanai kārtējā gadā, t	Q	19 000	18 000	-5
13.	Atkritumu daudzums, kuru plānots apglabāt poligonā kārtējā gadā, t	Q _{ap}	10 450	9 900	-5
14.	Proporcija starp poligonā apglabāto un apstrādei vai apglabāšanai pieņemto sadzīves atkritumu daudzumu, % (13./12.)		55,00%	55,00%	-
15.	TARIFS:				
15.1.	Regulējamā pakalpojuma komponente, EUR/t (10./12.)	K_{reg}	42,12	83,64	99
15.2.	Uzkrājuma komponente DRN segšanai, EUR/t (11./12.)	U_{DRN}	-	-	-
15.3.	Dabas resursu nodoklis par apglabāto sadzīves atkritumu daudzumu, EUR/t (14. * DRN saskaņā ar Dabas resursu nodokļa likumu)	M_{DRN}			
	pie DRN likmes 110 EUR/t		60,50	60,50	0
	pie DRN likmes 120 EUR/t		66,00	66,00	0
	pie DRN likmes 130 EUR/t		71,50	71,50	0
15.4.	Tarifs ar Dabas resursu nodokli, EUR/t (15.1. + 15.2. +15.3.)	T_{ar DRN}			
	pie DRN likmes 110 EUR/t		102,62	144,14	40
	pie DRN likmes 120 EUR/t		108,12	149,64	38
	pie DRN likmes 130 EUR/t		113,62	155,14	37

* Tarifu projekts aprēķināts saskaņā ar Regulatora 2024.gada 27.jūnija lēmuma Nr.1/4 [“Nešķirotu sadzīves atkritumu apstrādes tarifa un sadzīves atkritumu apglabāšanas tarifa aprēķināšanas metodika”](#) prasībām

NSA apstrādes tarifs (ar DRN), kuru apstiprina Regulators, ir tikai viena daļa no kopējās nešķirotu sadzīves atkritumu apsaimniekošanas maksas⁹, kas jāmaksā atkritumu radītājam. Pārējās atkritumu apsaimniekošanas maksas sastāvdaļas veido pašvaldības lēmumā apstiprinātā maksa par sadzīves atkritumu savākšanu, pārvadāšanu, pārkraušanu, šķirošanu un citām normatīvajos aktos noteiktajām darbībām, ko veic pirms atkritumu reģenerācijas un kas samazina apglabājamo atkritumu apjomu, par uzglabāšanu, dalītās atkritumu savākšanas, pārkraušanas un šķirošanas infrastruktūras objektu uzturēšanu atbilstoši līgumam, kuru noslēgusi pašvaldība un atkritumu apsaimniekotājs.

Ūdenssaimniecības, depozīta sistēmas un
atkritumu departamenta
Depozīta sistēmas un atkritumu nodaļa
21.11.2024.

⁹ Atkritumu apsaimniekošanas likuma 39.pants